

fi.remissvar@regeringskansliet.se
henrik.kjellberg@regeringskansliet.se

Yttrande angående Remiss av promemorian Slopad indexering av energiskatt på el

Sammanfattning

Energimyndigheten avstyrker förslaget.

Energimyndighetens ställningstagande

En slopad indexering innebär sänkta reala elkostnader över tid. Om sänkta elkostnader är syftet bör detta göras genom ett aktivt beslut om att ändra skatten till den önskade nivån och inte genom att successivt urholka skatten genom att inte räkna upp nivån i takt med inflationen.

Elprisnivåerna har normaliserats efter den turbulenta perioden 2022–2023 och elpriserna på spotmarknaden var under 2024–2025 de lägsta sedan 2020. I inledningen av 2026 steg dock elpriset kraftigt till följd av ihållande låga temperaturer, vilket översätts till ökad elanvändning, samt låg elproduktion från vindkraft och en försvagad hydrologisk balans. När temperaturerna vände uppåt inleddes kriget mot Iran med en påföljande blockad av fartygstrafiken genom Hormuzsundet, vilket begränsat gas- och oljeleveranserna till Europa. Detta har i första hand drivit upp priserna på fossila drivmedel, men har också påverkat gasbaserad elproduktion på kontinenten. Detta kan i sin tur påverka svenska elpriser, i vart fall i södra Sverige. Om syftet är att sänka elpriserna med anledning av den omedelbara situationen ger dock en slopad indexering av elskatten inte någon effekt här och nu, eftersom indexeringen inte påverkar elskatten under innevarande år utan endast den långsiktiga utvecklingen av skattenivåerna.

De högre elpriserna på kontinenten har bidragit till en diskussion på EU-nivå om lämpligheten i att sänka elskatterna, både för att dämpa kostnader för elkonsumenter och för att främja elektrifieringen. EU-kommissionen aviserade 22 april i meddelandet AccelerateEU ett kommande lagförslag om ändringar i

energiskattedirektivet, som bland annat ska säkerställa att el beskattas lägre än gas. I Sverige beskattas el redan lägre än såväl gas som andra fossila bränslen. Dock har skatten på bensin och diesel sänkts de senaste åren och regeringen har föreslagit ytterligare sänkningar.

För att hantera eventuella obalanser i beskattningen av olika energibärare ser Energimyndigheten hellre en större översyn av energibeskattningen än isolerade förändringar av enskilda skattenivåer. En sådan översyn är än mer aktuell i och med den kraftigt ökade elanvändning vi ser framför oss genom nyindustrialisering och elektrifiering av befintlig industri och transporter. Elanvändningen, elproduktionen och hela energisystemet ser redan idag annorlunda ut jämfört med när nuvarande energiskattning utformades och kommer fortsatt att förändras i snabb takt. Inte minst gäller det flexibilitet i användningen och integrering mellan användarsektorer och produktion. Dessutom kan effekterna för statskassan bli kännbara om en allt högre andel av energianvändningen sker i tillämpningar som är helt eller nästan helt befriade från energiskatt. Det finns alltså många skäl att se över den samlade energibeskattningen så att den, i linje med de energipolitiska målen, är utformad för att förena försörjningstrygghet, konkurrenskraft och ekologisk hållbarhet också utifrån nya förutsättningar.

Energimyndigheten anser att energiskatten på el har en viktig styrande funktion genom att internalisera de externa miljöeffekter från elproduktion som inte alls eller endast ofullständigt prissätts genom andra styrmedel. Elskatten skulle emellertid få en än bättre styrverkan om den gjordes mer dynamisk, för att spegla att värdet av inbesparad el är högre när elsystemet är ansträngt och vice versa. Därmed skulle skatten inte bara främja hushållning med el utan också efterfrågefleksibilitet. Skattens styrverkan skulle också stärkas av en översyn av nedsättningar och undantag, för att säkerställa att sådana enbart förekommer när det verkligen är motiverat av läckage/konkurrensskäl.

Energimyndigheten vill vidare uppmärksamma att elskatten är ett av de primära verktyg genom vilket Sverige hittills uppfyllt sitt energisparkrav enligt direktivet om energieffektivitet. 2024 beräknade Energimyndigheten att det, med dåvarande styrmedel, fanns ett gap på 36 TWh i ackumulerade besparingar till 2030. Att successivt urholka elskatten vore ur det perspektivet ett steg i fel riktning.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Caroline Asserup. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit chefsjuristen Rikard Janson samt stf. avdelningschefen Mathias Normand. Föredragande har varit handläggaren Helena Leander.